

LASTE JA PEREDE HEAOLU PROFIL

LOKSA LINN

LÜHIRAPORT

15.09.2016

Sisukord

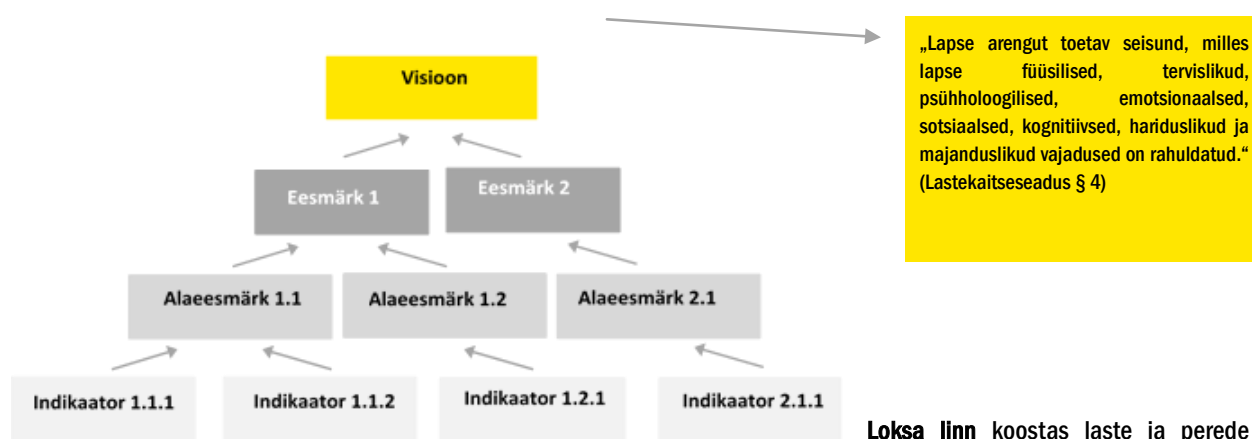
Sissejuhatus	2
1. Üldine olukord	3
2. Eesmärk 1: Lastele ja peredele on loodud ennetustegevuste ja varase märkamise toimiv süsteem	5
3. Eesmärk 2: Lastele on tagatud mitmekülgsed arengut toetavad tingimused	7
4. Eesmärk 3: Loodud on võimalused laste ja perede sotsiaalse kaitstuse tagamiseks ja probleemidega tegelemiseks	9
5. Eesmärk 4: Elukeskkond on turvaline ning laste ja perede heaolu toetav	11
6. Eesmärk 5: Laste ja perede heaolu tagamine toimub kvalifitseeritud spetsialistide poolt ja erinevate valdkondade koostöös	14
Lisa: Tulemused eesmärkide kaupa	16

Sissejuhatus

Laste ja perede heaolu arendamisel on oluline, et tehtavad otsused põhineksid teadmisel, et need toetavad laste ja perede heaolu ning omavad pikaajalist positiivset mõju. Selleks, et langetada otsuseid teadmuspõhiselt ning kavandada sekkumisi asjakohaselt, on oluline laste ja perede heaolu kajastavate andmete kogumine ja analüüs.

Selleks, et aidata kohalikul omavalitsusel andmeid süsteemselt koguda ja analüüsida, on loodud laste ja perede heaolu profiili töövahend. Laste ja perede heaolu profiili aluseks on nn eesmärgipärane lähenemisviis (vt joonis 1). Kõigepealt on profiilis määratletud laste ja perede heaolu visioon, mille poole püüeldakse pikaajalises perspektiivis. Visioon koosneb konkreetsetest eesmärkidest, mis jagunevad omakorda detailsemateks alaeesmärkideks, millega määratakse ära tulemused, mida tegevustega saavutada soovitakse. Indikaatorid on statistilised või hinnangulised näitajad, mis aitavad mõõta alaeesmärkide ja selle kaudu ka eesmärkide ja visiooni saavutamise määra.

Joonis 1. Eesmärgipõhise lähenemisviisi loogika laste ja perede heaolu profiilis

Loksa linn koostas laste ja perede heaolu profiili 2016. a kevad-suvel.

Selleks koguti erinevatest allikatest informatsiooni indikaatorite kohta, mis omakorda võimaldas hinnata eesmärkide täitmise taset, tuvastada puudulikke valdkondi ning planeerida tegevusi paremate tulemuste saavutamiseks. Profiili täitmiseks koguti nii statistilist informatsiooni, kui anti hinnanguid kvalitatiiivsete indikaatorite osas. Hinnanguid anti indikaatoritele neljasel skaalal:

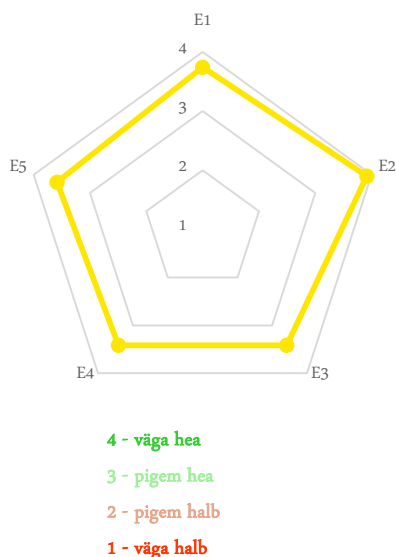
- ▶ **Väga hea (4)** - olukord on väga hea, teenus/tegevus on väga hästi korraldatud, kvaliteetne, kättesaadav ja tõhus; samuti tähistab "väga hea", kui teenuse/tegevuse järele puudub KOV-is vajadus, kuid on võimekus vajaduse ilmumisele reageerimiseks.
- ▶ **Pigem hea (3)** - olukord on pigem hea, teenused/tegevused on üldiselt hästi korraldatud, kuid esineb puudusi üksikutes aspektides.
- ▶ **Pigem halb (2)** - olukord on pigem halb, teenused/tegevused on küll olemas, kuid esineb puudusi mitmetes aspektides.
- ▶ **Väga halb (1)** - olukord on väga halb, teenus/tegevus sisuliselt puudub, kuigi selle järele on vajadus või teenus/tegevus on sisuliselt olemas, kuid ei vasta vajadustele (esineb olulisi puudusi).

Käesolev dokument on laste ja perede heaolu profiili tulemuste kokkuvõttev raport, mille eesmärgiks on anda koostatud kaardistuse põhjal kompaktnine ülevaade laste ja perede heaolu olukorrast ning tuua välja olulisemaid puudujääke ja tugevusi. Esimeses peatükis antakse üldine ülevaade profiili tulemustest, sh võrreldakse erinevate eesmärkide ja alaeesmärkide täitmisele antud hinnanguid. Peatükkides 2-6 antakse ülevaade iga eesmärgi täitmise kohta seotud hetkeolukorra kohta tuues välja peamised tugevused, nõrkused ja parendusvajadused iga eesmärgi all. Käesolev raport tugineb Loksa linna poolt koostatud indikaatorite kirjeldustele ja hinnangutele.

1. Üldine olukord

Profiili alusel on Loxsa linna laste ja pere heaolu olukord väga hea (põhieesmärkide keskmine koondhinnang skaalal 1-4 on 3,6). Kõigi viie põhieesmärgi (E1 – E5) keskmine hinnang on vähemalt „pigem hea“ (Joonis 2). Loxsa kõige tugevamaks valdkonnaks on haridus – tagatud on nii kvaliteetse formaalhariduse kättesaadavus kui ka laste mitmekülgsel arengule suunatud teenused. Sellele vastava põhieesmärgi E2 keskmine hinne oli väga hea (3,9). Väga heaks saab pidada ka eesmärke E1 (lastele ja peredele on loodud ennetustegevuste ja varase märkamise toimiv süsteem, hinnang 3,7) ja E5 (laste ja pere heaolu tagamine toimub kvalifitseeritud spetsialistide poolt ja erinevate valdkondade koostöös, hinnang 3,6). Ka ülejäänud kaks eesmärki on täidetud pigem heal tasemel. Laste ja pere sotsiaalse kaitstuse tagamist (E3) ja linna elukeskkonna turvalisust (E4) hinnatakse hindega 3,4.

Joonis 2. Keskmised hinnangud põhieesmärkide lõikes

- E1 Lastele ja peredele on loodud ennetustegevuste ja varase märkamise toimiv süsteem
- E2 Lastele on tagatud mitmekülgsed arengut toetavad tingimused
- E3 Loodud on võimalused laste ja pere sotsiaalse kaitstuse tagamiseks ja probleemidega tegelemiseks
- E4 Elukeskkond on turvaline ning laste ja pere heaolu toetav
- E5 Laste ja pere heaolu tagamine toimub kvalifitseeritud spetsialistide poolt ja erinevate valdkondade koostöös

Analüüsid profiili tulemuste hinnanguid alaeesmärkide lõikes ilmneb, et hariduse ja mitmekülgsel arengu valdkonnas on väga kõrgelt hinnatud kõik kolm alaeesmärki (E2 alaeesmärgid on hinnatud vastavalt E2.1 – 4,0; E2.2 – 4,0; E2.3 – 3,8; joonis 3). Kõigile lastele on tagatud alus-, põhi- ja keskhariduse kättesaadavus, linnas on loodud head mitteformaalse hariduse võimalused. Ka hariduslike tugiteenuste süsteem toimib hästi ja lähtub laste vajadusest. Teenuste ja spetsialistide kohapealne olemasolu on vähene, kuid vajalikke teenuseid ostetakse sisse.

Kõrgeima hindega (4.0) hinnatakse ka järgmisi alaeesmärke:

- ▶ Lapsele ja perele on kättesaadavad teenused, mis aitavad hoida lapse tervist (E1.1)
- ▶ Rakendatakse laste riskikäitumise vältimisele ja tervise hoidmisele suunatud ennetustegevusi (E1.2)
- ▶ Erinevate valdkondade esindajate vahel toimub juhtumipõhine koostöö (E5.3).

Linnas tegutseb Loxsa Tervisekeskus, kus töötavad perearstid, pereõed, hambaarstid, ämmaemand ja naistearst. Loxsa Gümnaasiumis töötab kooliõde ning hambaarst, kes teostab regulaarset koolilaste hammaste kontrollide. Linnas on lastekaitse ja sotsiaaltöötajad. Nõustamisteenustest pakutakse kohapeal perenõustamist. Teisi nõustamisteenuseid, nagu psühholoogiline individuaalnõustamine, Loxsa linnas ei pakuta, kuid abivajajad suunatakse Tallinnasse.

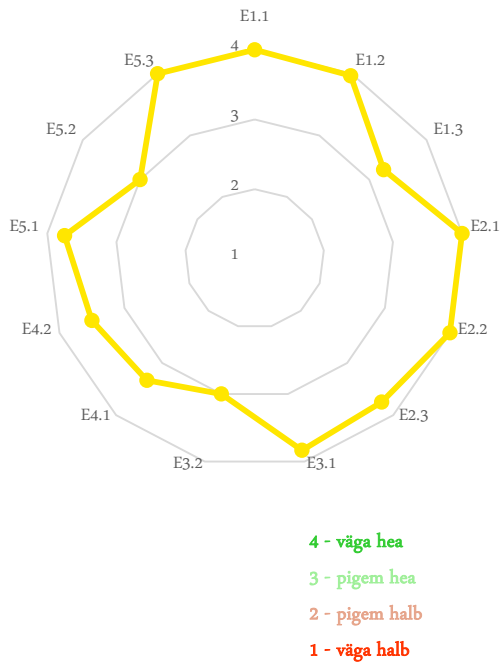
Kõige nõrgemateks alaeesmärkideks (hinne 3.0) on seevastu järgmised:

- ▶ Abivajavatele lastele on loodud tingimused probleemidega toimetulekuks (E3.2)
- ▶ Ennetustegevust ja laste ja pere jälgimist toetatakse läbi laiapõhjalise koostöövõrgustiku (E5.2)

Linnal on küll hea ülevaade abivajavatest lastest ning koostöö erinevate operatiivüksuste vahel toimib, kuid nõrkuseks on see, et

KOV tegeleb rohkem tagajärgede likvideerimise kui ennetustööga.

Joonis 3. Keskmised hinnangud alaeesmärkide lõlkes

- 1.1. Lapsele ja perele on kättesaadavad teenused, mis aitavad hoida lapse tervist
- 1.2. Rakendatakse laste riskikäitumise vältimisele ja tervise hoidmisele suunatud ennetustegevusi
- 1.3. Toetatakse positiivset vanemlust
- 2.1. Kõikidele lastele on loodud tingimused omandada alus- ja põhiharidus, soovijatele on kättesaadav kesk- ja kutseharidus
- 2.2. Lastele on loodud mitmekülgset mitteformaalse õppimise võimalused ning tingimused osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks
- 2.3. Tagatud on hariduse omandamist toetavad teenused
- 3.1. Lapsed ja pered on sotsiaalselt kaitstud (sh sotsiaaltoetused ja -teenused)
- 3.2. Abivajavatele lastele on loodud tingimused probleemidega toimetulekuks
- 4.1. KOV-i tegevus laste heaolu tagamisel on läbimõeldud ja laste huvidest lähtuv
- 4.2. Lastele on tagatud turvaline elukeskkond (nt asutused ja avalik ruum on tervislikud ja turvalised, loodud on võimalused erivajadustega inimestele)
- 5.1. Laste ja perede heaolu tagamisega tegelevad kvalifitseeritud spetsialistid
- 5.2. Ennetustegevust ja laste ja perede jälgimist toetatakse läbi laiapõhjalise koostöövõrgustiku
- 5.3. Erinevate valdkondade esindajate vahel toimub juhtumipõhine koostöö

2. Eesmärk 1: Lastele ja peredele on loodud ennetustegevuste ja varase märkamise toimiv süsteem

Kasutatud alaeesmärgid ja indikaatorid:

1.1. Lapsele ja perele on kättesaadavad teenused, mis aitavad hoida lapse tervist

- 1.1.1. Esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavus
- 1.1.2. Eelkooliealiste laste tervise jälgimine
- 1.1.3. Koolilaste tervise ülevaatused

1.2. Rakendatakse laste riskikäitumise vältimisele ja tervise hoidmisele suunatud ennetustegevusi

- 1.2.1. Nõustamisteenuste kättesaadavus vajaduse ilmnemisel
- 1.2.2. Õnnetusjuhtumid
- 1.2.3. Laste liiklusohutuse alane ennetustöö
- 1.2.4. Laste tuleohutuse alane ennetustöö
- 1.2.5. Laste surmad

1.3. Toetatakse positiivset vanemlust

- 1.3.1. Töö lapseootel ja lapsi omavate peredega
- 1.3.2. Vanemlust toetavad programmid
- 1.3.3. Vanemlike oskuste hindamine ja toetamine
- 1.3.4. Perevägivalda ennetamine

Üldine hinnang valdkonna kohta

Esmatasandi tervishoiuteenused on Loksa valla elanikele kohapeal tagatud. Loksa Tervisekeskuses tegutsevad 3 perearsti, 3 pereõde, 2 hambaarsti, naistearst ja ämmaemand. Lisaks on kohapeal kiirabi ning 15-kohaline hooldushaigla. Teenused on kättesaadavad nii eesti kui vene keeles. Teenuseid toetab Haigekassa. Loksa ainsas koolis, Loksa Gümnaasiumis, töötab kooliõde, samuti toimub koolis regulaarne hammaste kontroll. Koolilaste terviseülevaatuste tulemusi analüüsitakse ja tehakse järeldusi. Eelkooliealistele lastele on tagatud pereõde koduvisiidid. Loksa linna keskses asub apteek.

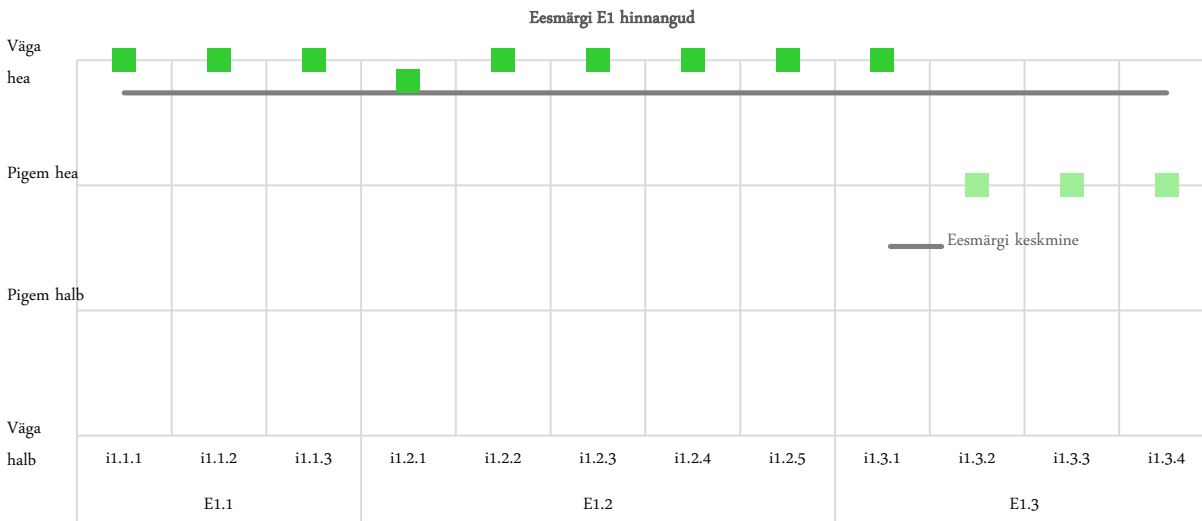
Nõustamisteenustest pakutakse kohapeal perenõustamist ning tööharjutust ja nõustamist pikaajalistele töötutele. Kohapeal on olemas lastekaiste- ja sotsiaaltöötajad. Kehalise aktiivsuse teemadel nõustavad elanikke perearst ja füsioterapeut, noorte seksuaal- ja tervise alast nõustamist viivad läbi ämmaemand ja naistearst. Kohapeal ei pakuta teisi nõustamisteenuseid nagu psühholoogiline individuaalnõustamine, sõltuvusprobleemidega isikute nõustamine, kriisinõustamine, toitumisalane nõustamine, suitsetamisest loobumise nõustamine. Need teenused on kättesaadavad Tallinnas ning vajadusel on linn kompenseerinud transpordikuludid.

Liiklus- ja tuleohutus teemadega tegelevad lasteaiad ja koolid. Piirkonna politsei viib koolis läbi liiklusalaseid loenguid. Liiklusalast koolitust on saanud nii kooli- kui lasteaiatöötajad. Vähemalt kord aastas viiakse koolis ja lasteaias läbi tuleohutuse alased õppused koos evakuatsiooniõppusega.

Vanemlust toetavad programmid puuduvad, kuid tagatud on ämmaemanda, naistearsti ja perearsti vastuvõtt. Loksa Noortekeskuse Noorte Tugila toetab teismeeas vanemaks saajaid. Kuni 26-aastastele on tagatud ka pereteraapia. Vanemlust toetavate tugiteenuste ja programmide vähesus on Loksa valla ennetustegevuse süsteemi suurimaks nõrkuseks.

Hinnangud alaeesmärkide kaupa

Joonis 4. Keskmised hinnangud indikaatorite lõikes (vt legendi käesoleva ptk alguses)

E1.1 Lapsele ja perele on kättesaadavad teenused, mis aitavad hoida lapse tervist		4,0 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ esmatasandi tervisekeskuse olemasolu ▶ koolitervishoiu teenuse hea kvaliteet ▶ hea koostöö 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ võiks mõelda läbi, kuidas hambaraviteenus jõuaks lasteaia vahendusel eelkooliealiste lasteni 	
E1.1 AE 1.2 Rakendatakse laste riskikäitumise vältimisele ja tervise holdmisele suunatud ennetustegevusi		4,0 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ hea ennetustöö laste ja noorte hulgas koostöös politsei ja päästeametiga ▶ päästekomando asub linna territooriumil ▶ kiirabi asub linna territooriumil 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ nõustamisteenuste vähene tagatus KOV-is kohapeal, teenuse vajajad suunatakse Tallinnasse. 	
AE 1.3 Toetatakse positiivset vanemlust		3,3 (pigem hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ hea koostöö politseiga, perearstidega, kooli ja lasteaia olulised teenused KOV-is kohapeal (ämmaemand, raseduskriisi nõustamine, ohvriabi) ▶ ennetustöö 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ KOV-is ei ole välja töötatud vanemlike oskuste hindamiseks kriteeriume ▶ vanemlust toetavate programmide vähesus ▶ vanemlike oskusi toetavate teenuste vähesus 	

3. Eesmärk 2: Lastele on tagatud mitmekülgsed arengut toetavad tingimused

Kasutatud alaeesmärgid ja indikaatorid:

2.1. Kõikidele lastele on loodud tingimused omandada alus- ja põhiharidus, soovijatele on kättesaadav kesk- ja kutseharidus

- 2.1.1. Laste arv formaalhariduses
- 2.1.2. Alushariduses ja lastehoius osalevad lapsed
- 2.1.3. Keskhariduse tasemel õppurite jagunemine üldkeskhariduse ja kutsekeskhariduse vahel
- 2.1.4. Koolikohustuse täitmine
- 2.1.5. Hariduslike erivajadustega (HEV) laste osalemine formaalhariduses
- 2.1.6. Erikoolides käivad lapsed

2.2. Lastele on loodud mitmekülgsed mitteformaalse õppimise võimalused ning tingimused osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks

- 2.2.1. Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks
- 2.2.2. Noorte kaasatus noorsootöösse
- 2.2.3. Noorsootöö kättesaadavus KOV-s
- 2.2.4. Organiseeritud osalusvõimalused

2.3. Tagatud on hariduse omandamist toetavad teenused

- 2.3.1. Hariduslikud tugiteenused
- 2.3.2. Koolitranspordi korraldus

Üldine hinnang valdkonna kohta

Loksa vallas on lastele väga hästi tagatud mitmekülgsed arengut toetavad tingimused nii formaalhariduses kui ka mitteformaalses õppes.

Kõigile lastele on tagatud **alushariduse ja põhihariduse** kättesaadavus, kõigil soovijail on võimalik omandada **keskharidust** Loksa Gümnaasiumis. Majanduslikes raskustes perede lastele määrab KOV taotluse alusel lasteaiamaksu või toiduraha toetuse, gümnaasiumiõpilasel on võimalik saada õppevahendite kompensatsiooni. Kohalikus koolis on loodud võimalused hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste haridustee toetamiseks. KOV ja kool teevad edukat koostööd koolikohustust mittetäitvate lastega tegelemisel.

Kuna kool asub linna keskel, elab iga KOV õpilane koolist maksimaalselt 20-minutilise jalutuskäigu kaugusel. Seega puudub vajadus koolitranspordi korraldamiseks.

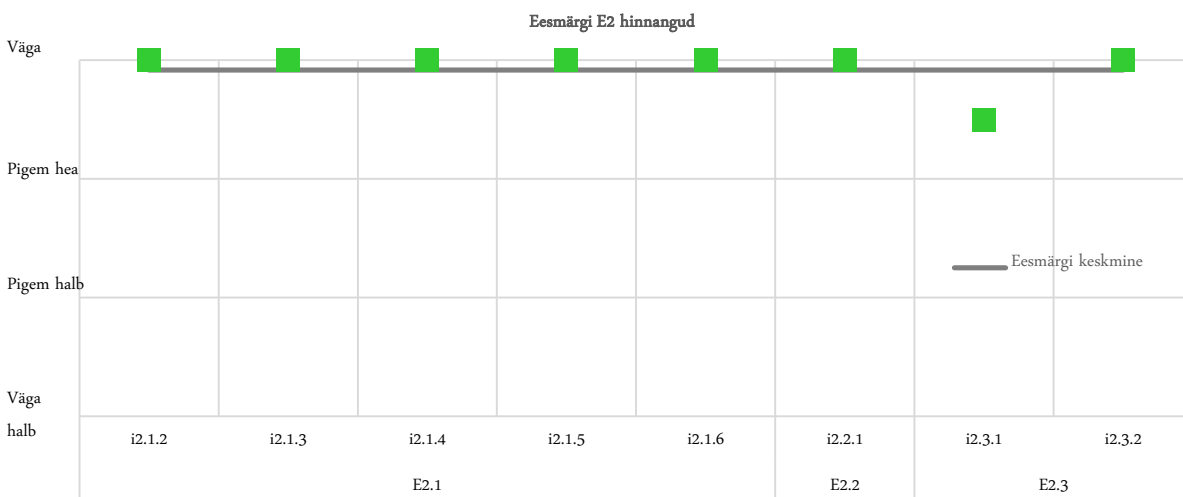
Nii koolis kui lasteaias on vajadus erinevate **tugiteenuste** järele nagu psühholoog, eripedagoog ja logopeed. Kuna vallas vastavad spetsialistid puuduvad, ostab linn nimetatud teenuseid sisse, kuid vajadus jääb sellegi poolest osaliselt katmata.

Valla noortele on loodud head võimalused **huvihariduse** saamiseks. Loksa Gümnaasiumis tegutsevad erinevad huviringid, mille tegevuses osalemine on õpilastele tasuta. Lisaks pakuvad huviharidust Loksa Muusikakool ja erinevad MTÜ-d. Loksa Noortekeskus pakub noortele vaba aja veetmise võimalusi ning korraldab mitmeid noortele suunatud üritusi.

Hinnangud alaeesmärkide kaupa

Joonis 5. Keskmised hinnangud indikaatorite lõikes (vt legendi käesoleva ptk alguses)

E2.1 Kõikidele lastele on loodud võimalused omandada alus- ja põhiharidus, soovijatele on kättesaadav kesk- ja kutseharidus		4,0 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ KOV-is on tagatud lastele alus-, põhi- ja keskhariduse omandamise võimalused ▶ loodud on võimalused HEV õpilastele hariduse omandamiseks ▶ hea koostöö KOV-i ja kooli vahel koolikohustust mittetäitvate lastega tegelemiseks 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ KOV poolt on loodud eripedagoogi ametikoht, kuid kahjuks on ametikoht täimata kandideerijate puudumise tõttu – vajadus eripedagoogi järele on olemas (konkurss pidevalt väljakuulutatud, kuid kandidaate pole) 	
E2.2 Lastele on loodud mitmekülgset mitteformaalse õppimise võimalused ning tingimused osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks		4,0 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ mitmekülgset huvitegevuse võimalused ▶ huvikooli ja noortekeskuse olemasolu KOV-is ▶ asutuste ja MTÜ-de aktiivne roll noorte vaba aja sisustamisel 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ puudub noorte osaluskogu KOV otsustusprotsessides kaasa rääkimiseks, üldine Eestis 	
E2.3 Tagatud on hariduse omandamist toetavad teenused		3,8 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ kool ja lasteaed asuvad elanikkonnale lähedal, puudub vajadus transpordiks ▶ perearsti ja kooli tervishoiutöötaja olemasolu ▶ järjepidev karjäärinõustamine koolis 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ vähene teenuste ja spetsialistide olemasolu kohapeal. Vajadus psühholoogi, eripedagoogi ja logopeedi järgi. Teenust ostetakse sisse, kuid see ei kata vajadust. 	

4. Eesmärk 3: Loodud on võimalused laste ja perede sotsiaalse kaitstuse tagamiseks ja probleemidega tegelemiseks

Kasutatud alaeesmärgid ja indikaatorid:

3.1. Lapsed ja pered on sotsiaalselt kaitstud (sh sotsiaaltoetused ja -teenused)

- 3.1.1. Kohalikud sotsiaaltoetused ja -teenused lastega peredele

3.2. Abivajavatele lastele on loodud tingimused probleemidega toimetulekuks

- 3.2.1. Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed
- 3.2.2. Puudega ja psüühikahäiretega (sh käitumishäiretega) laste toetamine
- 3.2.3. Väärkoheldud lastele suunatud tugi
- 3.2.4. Hädahoos olevate laste toetamine (sh kriisiabi)
- 3.2.5. Süütegusid toime pannud lastele toe pakkumine
- 3.2.6. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse kättesaadavuse tagamine
- 3.2.7. Lastega leibkondade eluruumide elamistingimused
- 3.2.8. Nälgas olevad lapsed
- 3.2.9. Lapse emotsionaalsete vajadustega tegelemine ja arvestamine

Üldine hinnang valdkonna kohta

Kohalikud sotsiaalteenused on lastega peredele tagatud. Sotsiaalnõustamist pakuvad 2 sotsiaaltöötajat, kes suudavad rahuldada valla nõudluse sotsiaalnõustamisteenuse järele. Vallas on nõudlus ka võlanõustamis-, turvakodu- ja tugiisikuteenuse järele. Üldiselt rahuldavad olemasolevad lahendused elanike vajadusi, probleemiks on vaid koolitatud tugiisikute vähesus.

Sotsiaaltoetusi eraldab linn majanduslikes raskustes peredele põhjendatud avalduste alusel.

KOV tegeleb **abivajavate laste** tuvastamisega. Lastele tagatakse alati igakülgne abi: toit, riided, magamiskoht.

KOV-il on ülevaade leibkondadest, mille lapsed võivad kuuluda nälgas olevate laste riskirühma. Lastele on soe toit tagatud koolis ja lasteaias, vajadusel on jagatud täiendavat toiduabi ning tehtud kodukülastusi.

Vanemlikku hooletusse jäetud lastele korraldab KOV turva- ja asenduskoduteenuse. Laste ära viimine on olnud äärmuslik abinõu, kui nõustamised, tugiisik ja materjaalne abi ei ole olukorda parandanud. Hädahoos olev laps on vajadusel koheselt paigutatud turvakodusse.

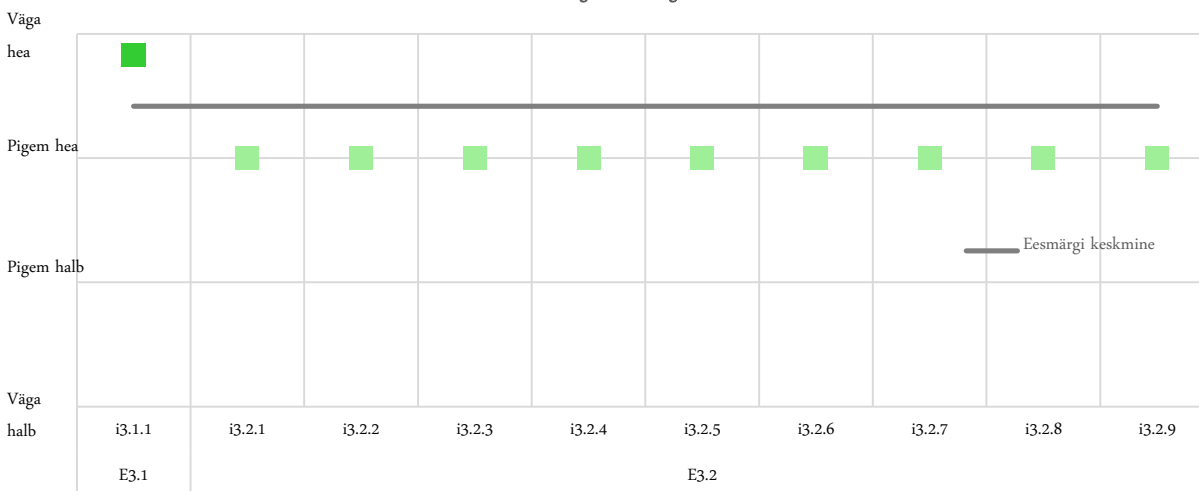
Erinevat liiki puudega ja psüühikahäiretega lastele pakub KOV vajadusel tugiisikuteenust. Hetkel puudub KOV-il kvalifitseeritud tugiisik, sotsiaalpedagoog ja psühholoog ning teenuseid ostetakse sisse.

KOV arvestab abivajavate laste emotsionaalseid vajadusi: koolikiusamisega tegelevad kooli- ja lastekaitsetöötajad, kaasatud on ka noortekeskus.

Hinnangud alaeesmärkide kaupa

Joonis 6. Keskmised hinnangud indikaatorite lõikes (vt legendi käesoleva ptk alguses)

Eesmärgi E3 hinnangud

E3.1 Lapsed ja pered on sotsiaalselt kaitstud (sh sotsiaaltoetused ja -teenused)		3,8 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ pakutavad teenused rahuldavad vajadused ▶ kahe täiskohaga lastekaitse-sotsiaaltöötaja olemasolu ▶ teenused on kättesaadavad ilma järjekorrata 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ koolitatud tugisikute vähesus 	
E3.2 Abivajavatele lastele on loodud tingimused probleemidega toimetulekuks		3,0 (pigem hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ hea ülevaade abivajavatest lastest ▶ tihe koostöö operatiivüksutega ▶ hea infovahetus erinevate asutuste vahel 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ abivajajate vähene motiveeritus teenuse kasutamiseks ▶ KOV-i suurem panus tagajärgede likvideerimisele kui ennetustööle ▶ ühiskonna vähene teadlikkus igapäevase kohustusest teavitada abivajavast lapsest 	

5. Eesmärk 4: Elukeskkond on turvaline ning laste ja perede heaolu toetav

Kasutatud alaeesmärgid ja indikaatorid:

4.1. KOV-i tegevus laste heaolu tagamisel on läbimõeldud ja laste huvidest lähtuv

- 4.1.1. Laste ja perede heaolu tagamise, tegevuste planeerimise ja nende rakendamise mõju hindamise käsitlemine KOV-i arengukavas
- 4.1.2. Kvaliteedihindamiste läbiviimine KOV-is
- 4.1.3. Laste ja perede toetamiseks vajalike eelduste ja tingimuste (sh huve ja rahulolu) hindamine

4.2. Lastele on tagatud turvaline elukeskkond (nt asutused ja avalik ruum on tervislikud ja turvalised, loodud on võimalused erivajadustega inimestele)

- 4.2.1. Jalgsi ja jalgrattaga liiklemismugavus
- 4.2.2. Kohalik kultuurielu
- 4.2.3. Korrastatud rohealad
- 4.2.4. Liiklusohutus lasteasutuste ümber
- 4.2.5. Mängu- ja spordiväljakud
- 4.2.6. Veekogude ohutus
- 4.2.7. Alkoholi tarvitamist mõjutav elukeskkond
- 4.2.8. Suitsetamist mõjutav elukeskkond
- 4.2.9. Süütegude ennetamine ja kahjude vähendamine
- 4.2.10. Kuritegevus
- 4.2.11. Tervislikku toitumist soosiv elukeskkond
- 4.2.12. Kehalist aktiivsust soosiv elukeskkond
- 4.2.13. Avalike ruumide ligipääsetavus

Üldine hinnang valdkonna kohta

KOV-i tegevus laste heaolu tagamisel on hästi läbi mõeldud. Laste ja perede heaolu mõjutavad prioriteedid on käsitletud Loksa linna arengukavas. Prioriteetideks on näiteks konkurentsivõimelise hariduse tagamine, huvihariduse edasise arengu kindlustamine, lapsevanemate teadlikkuse ja pedagoogidega koostöö suurendamine, noortele vajalike nõustamisteenuste võimaldamine.

Laste ja perede huve ja rahulolu uurib KOV enamasti haridusasutuste (Loksa Gümnaasium ja Loksa Lasteaed Õnnetriinu) vahendusel, korraldades küsitlusi ja analüüsid kogutud vastuseid. Analüüsi põhjal viiakse läbi parendustegevusi.

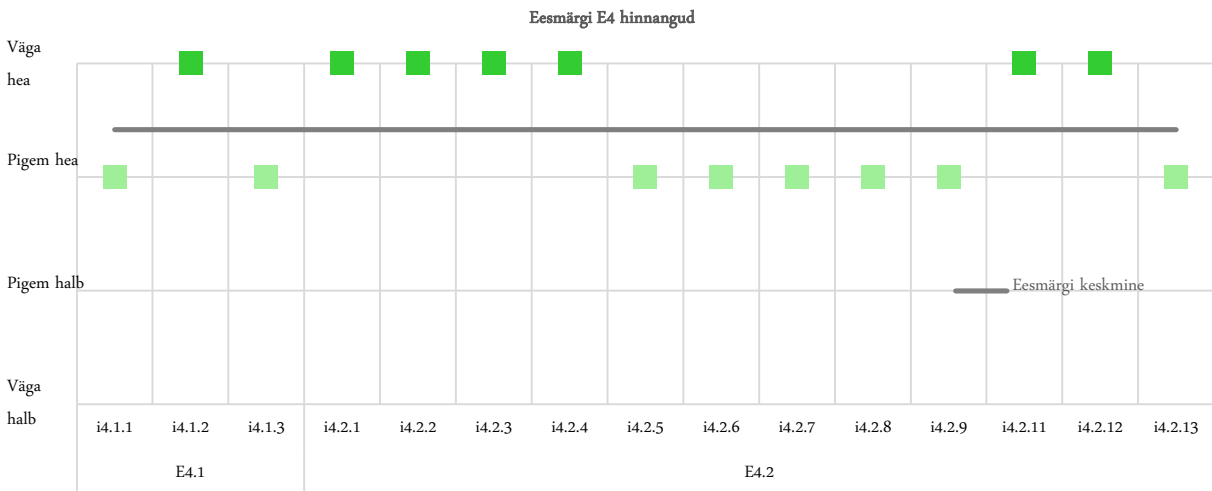
Üldjoontes on Loksa linnas tagatud lastele turvaline elukeskkond. Peamised järeldused elukeskkonda mõjutavatest aspektidest on toodud järgnevalt:

- ▶ **Jalgsi ja jalgrattaga liiklemismugavus** on üldjoontes tagatud: enimkasutatavad tänavad ja teed on pimedal ajal valgustatud, kõnni- ja autoteed on heas korras, talvisel ajal tehakse lume- ja jäätõrjet. Põhitänavate ääres on kergliiklusteed, kõigi oluliste ühiskondlike hoonete ja suuremate kaupluste juurde on loodud võimalused jalgratta parkimiseks. Koolis ja lasteaias viiakse läbi liiklustunde ja populariseeritakse jalgrattaga liiklemist.
- ▶ **Kohalikku kultuurielu** hinnatakse piisavaks: linnas tegutseb raamatukogu, kus korraldatakse raamatuesitlusi ja kohtumisi kirjanikega. Korraldatakse näitusi ja näitusmüüke, laatasid, erinevatele tähtpäevadele pühendatud üritusi. Organiseeritakse ühiseid väljasõite Tallinna ja Rakvere teatritesse. Ka linna kohapeale on tellitud kontserte ja teatrietendusi, kuid nende vastu on elanike huvi olnud väike. Peamiselt organiseerivad Loksa kultuuriüritusi SA Loksa Kultuur, Loksa Muusikakool, Loksa Linnaraamatukogu, Loksa Gümnaasium ja Loksa Linnavalitsuse komisjon Kultuurikoda. Elanikud osalevad ürituste korraldamisel eelkõige mittetulundusühingute kaudu. Tänu avardunud võimalustele leida rahastust, on ürituste korraldamise aktiivsus kasvanud. Tulevikus võiks ürituste mitmekesisust suurendada.
- ▶ Umbes poole linna territooriumist moodustavad **rohealad**: pargid, mets, haljasalad. Elanikel on vaba aega võimalik veeta Veteranide pargis, Nõmme metsapargis ja Ranna pargis. Kahel eelnimetatud rohealal asuvad terviserajad, kus on sõltuvalt aastaajast võimalik tegeleda suusatamise, jooksmise, kepikõnni ja jalgrattaspordiga.

- ▶ **Liiklusohutus** lasteaedade ja koolide ümber on tagatud. Kooli ümbruses on mitu hea nähtavusega ülekäigurada. Lastead asub elumajade vahel õuealal, kus liiklus on hõre. Tänavad ja bussijaam on pimedal ajal valgustatud.
- ▶ **Mängu- ja spordiväljakuid** on linnas mitu. Viimastel aastatel on rajatud kolm uut mänguväljakut, lisaks hoitakse korras vanu mänguväljakuid. Loksa rannas asuvad jalgpalli- ja võrkpalliväljakud, linna staadionil jalgpalliväljak. Linna staadionil viiakse läbi ka kehalise kasvatus tunde. Staadioni rekonstrueerimiseks on koostatud projekt, mis teostatakse rahastuse leidmisel. Rekonstrueerimisel on ka skatepark. Väljakute ohutuse kontrollimine toimub vähemalt igakevadiselt, vajadusel tihedamini.
- ▶ Avalikuks supluskohaks on linnas Loksa rand, lisaks vähepopulaarsed Valgejõgi ning savikarjäärist tekkinud tiigid. **Veekogude valve** ei ole linnas tagatud ning selleks ei näe KOV ka vajadust. Küll aga on plaanis Loksa randa paigaldada veeohutuspüstak veeohutust puudutava teabega. Suvehooajal uuritakse Loksa ranna veekvaliteeti. Rannas ega selle läheduses ei müüda alkoholi.
- ▶ **Alkoholi tarvitamist mõjutava elukeskkonna** osas proovib Loksa teha positiivseid muudatusi. Sotsiaaltöötaja hinnangul elab märkimisväärne osa lastest peredes, kus esinevad alkoholiprobleemid. Olukorra parandamiseks on linna arengukavas teadvustatud alkoholismi probleemi olemasolu ning nähtud ette ennetustöö ja alternatiivtegevuste edendamine. Kohalikud sotsiaaltööspsialistid ei ole läbinud täiendkoolitusi klientide alkoholiprobleemi lahendamiseks, kuid suunavad alkoholiprobleemidega kliente nõustajate juurde. Järelevalvet kohalike alkoholimüügikohtade üle teostab KOV-is vääртеomenetleja. Seni ei ole KOV-ini jõudnud teateid juhtumitest, mil müüja teadlikult oleks müünud alaealisele alkoholi. Seega võiks eeldada, et alaealised on Loksa linna kohalikest poodidest alkoholi osta keeruline. Samas on suur osa alaealiste poolt toime pandud väärtegedest viimasel viiel aastal olnud tingitud tubaka-ja alkoholiseaduse mittejärgimisest. KOV-is toimuvatel avalikel üritustel on KOV reeglina piiranud kange alkoholi müüki.
- ▶ **Suitsetamist pärssiva elukeskkonna** osas on Loksa linnal veel arenguruumi. KOV-is puuduvad suitsuvabade alade sildid, samuti ei pakuta suitsetamisest loobumise teenust. Vajadusel nõustavad kohalikud meditsiinitöötajad visiidi käigus rasedaid suitsetamisest loobumise osas. Alaealistel on kohalikest poodidest tubakatooteid osta keeruline.
- ▶ Loksa linnas tegeletakse aktiivselt **süütegude ennetamise ja kahjude vähendamise**ga. Linna arengukavas on koostatud eraldi peatükk turvalisuse teemal. Linn on koostanud ka terviseprofili, kus muuhulgas pakutakse välja ennetustegevusi kuritegevuse vähendamiseks. Loksa Noortekeskuses on läbi viidud mitu kuritegevuse ennetamisega seotud projekti. Samuti on politsei kirjutanud kohalikku lehte artikleid turvalisuse kohta. KOV on viimastel aastatel viinud ellu mitmeid tegevusi, millega on avalikku ruumi turvalisemaks muudetud, sh turvakaamerate paigaldamine. Administratiivse suutlikkuse tõstmiseks võttis linnavalitsus 2015. aastal tööle vääртеomenetleja. Reeglina on kuritegevustase KOV-is jäänud alla Harju maakonna keskmist.
- ▶ Loksa linna saab pidada **tervislikku toitumist soosivaks elukeskkonnaks**. Lisaks mitmele toidupoele on linnas vähemalt kahel päeval nädalas avatud turg, keskmiselt kord kuus korraldatakse laat. Suurel osal valla elanikest on isiklik aiamaa, kus kasvatatakse värsked aiasaadusi. Toitlustus haridusasutustes on hästi korraldatud ja taskukohase hinnaga. Lasteaed on liitunud koolipiima programmiga, Loksa Gümnaasium lisaks koolipiima programmile veel kooli puuviljatoetuse programmiga.
- ▶ Loksa linn on **kehalist aktiivsust soosiv elukeskkond**. Enimkasutatavad tänavad on heas korras ja valgustatud, kergliiklusteede olemasolu soosib igapäevast jalgsi ja jalgrattaga liiklemist. Linn asub looduslikult kaunis kohas – mere ääres ümbritsetuna männimetsadest. Elanikel on vaba aega võimalik veeta Veteranide pargi, Nõmme metsapargi ja Ranna pargi terviseradadel. Igakevadiselt korraldatakse linnas tervisepäevi, kus kohalikel on võimalik osa võtta erinevatest sporditegevustest ning saada spetsialistidelt individuaalnõustamist. Linnas tegutsevad erinevaid huvi- ja spordiringid nii noortele kui ka eakatele.
- ▶ **Avalike ruumide ligipääsetavus** on hea, sh lapsevankriga ja jalgratastega liiklejale. Mõningaid puudusi esineb liikumispuudega inimeste ligipääsu osas (linnavalitsus, raamatukogu, kultuurikeskus).

Hinnangud alaeasmärkide kaupa

Joonis 7. Keskmised hinnangud indikaatorite lõikes (vt legendi käesoleva ptk alguses)

E4.1 KOV-i tegevus laste heaolu tagamisel on läbimõeldud ja laste huvidest lähtuv		3,3 (pigem hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ KOV on seadnud laste ja perede heaolu mõjutavad prioriteedid ▶ läbiviidud on noorsootöö hindamine ▶ haridusasutused uurivad regulaarselt laste ja perede heaolu 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ tegevuste mõju hindamiseks puudub mehhanism ▶ rahuloluküsitlused on pigem haridusasutuse kesksed 	
E4.2 Lastele on tagatud turvaline elukeskkond		3,5 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ rohealade rohkus ▶ loodud on mitmekesised kehalise aktiivsuse arendamise ja tervisliku toitumise võimalused ▶ söidu- ja kergliiklusteed on väga heas olukorras, tagatud on liiklusohutus 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ kultuuriürituste vähene külastatavus (elanikkonna passiivsus, vajakajäämised ürituste mitmekesisuses) ▶ puudulik alkoholipoliitika, alkoholiprobleemidega peredes elavate laste suur hulk, Eestis üldine ▶ osadele avalikele asutustele ei ole loodud ligipääsu liikumispuudega isikute tarbeks 	

6. Eesmärk 5: Laste ja perede heaolu tagamine toimub kvalifitseeritud spetsialistide poolt ja erinevate valdkondade koostöös

Kasutatud alaeesmärgid ja indikaatorid:

5.1. Laste ja perede heaolu tagamisega tegelevad kvalifitseeritud spetsialistid

- 5.1.1. Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon
- 5.1.2. Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon
- 5.1.3. Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)
- 5.1.4. Lastega töötavate spetsialistide kaasamine KOV-i otsustusprotsessidesse

5.2. Ennetustegevust ja laste ja perede jälgimist toetatakse läbi laiapõhjalise koostöövõrgustiku

- 5.2.1. Ennetusalase koostöövõrgustiku toimimine

5.3. Erinevate valdkondade esindajate vahel toimub juhtumipõhine koostöö

- 5.3.1. Laste ja noorte juhtumitöö võrgustikud

Üldine hinnang valdkonna kohta

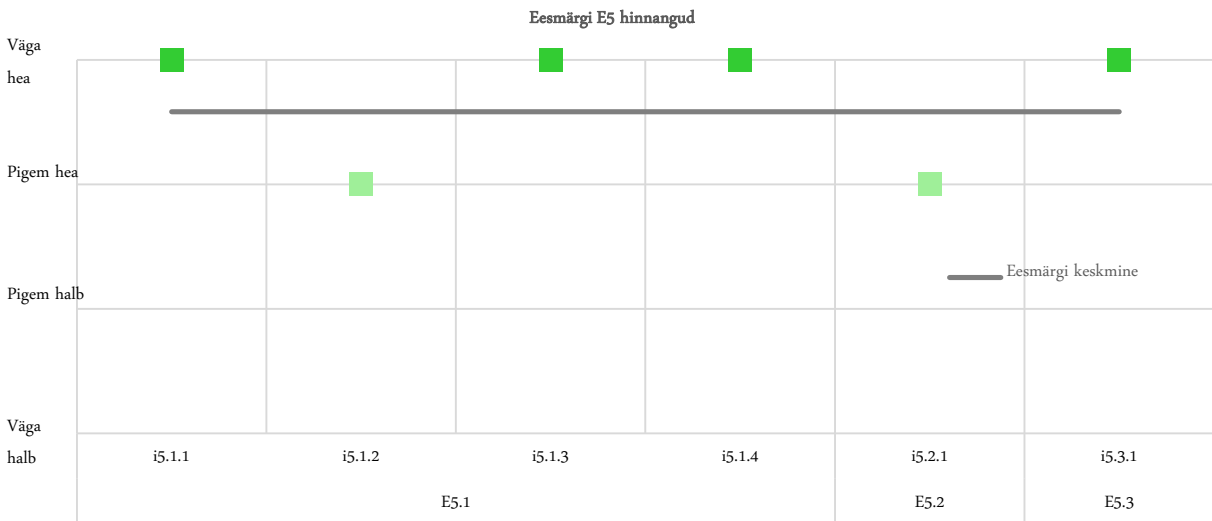
Laste ja perede heaolu tagamisega tegelevad Loxsa linnas **kvalifitseeritud spetsialistid**. KOV-is töötab täiskoomusega kvalifitseeritud lastekaitsetöötaja, kes tuleb toime olemasolevate probleemidega ja jõuab mõnevõrra tegeleda ka ennetustööga. Vajakajäämisi esineb tööjaotuses lastekaitsetöötaja ja sotsiaalhoolekandespetsialisti vahel. Omavalitsus toetab lastekaitse spetsialisti kvalifikatsiooni tõstmist. Õpetajatega seoses KOV probleemi ei näe. Õpetajate keskmine tööstaaž on 25 aastat ning õpetajad ei lahku töölt sageli. KOV finantseerib õpetajate täiendkoolitusi. Noorsootöötajad täidavad seadusest ja noorsootöötaja kutsestandardist tulenevaid nõudeid ning täiendavad end järjepidevalt. Linnas on puudus sotsiaalpedagoogist ja eripedagoogist - viimastel aastatel neid leitud ei ole.

Koostöövõrgustike toimimine ennetustegevuste osas on Loxsa linnas arendamisel. Ennetustegevustega linnas tegeleb Loxsa Noortekeskuse Tugila. Kavandatud on tegevused KOV üksuste koostöögrupis (Loкса, Vihula, Kuusalu) noorte sotsiaalse tõrjutuse üldiseks ennetamiseks.

Valdkondadevaheline koostöö toimib juhtumipõhiselt. Koostöövõrgustikku kuuluvad Loxsa linnavalitsuse sotsiaaltööspsialistid, kooli, lasteaia, noortekeskuse, muusikakooli, SA Loxsa Kultuur, OÜ Loxsa Ujula esindajad ja olenevalt juhtumist perearst või psühholoog. Organisatsioonidevaheline koostöö toimib harjumuspäraselt suulisel kokkuleppel.

Hinnangud alaeesmärkide kaupa

Joonis 8. Keskmised hinnangud indikaatorite lõikes (vt legendi käesoleva ptk alguses)

E5.1 Laste ja perede heaolu tagamisega tegelevad kvalifitseeritud spetsialistid		3,8 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ KOV-is on kvalifitseeritud lastekaitse spetsialistid ▶ KOV-is on kvalifitseeritud noorsootöötajad ▶ hea koostöö lastega töötavate spetsialistide vahel 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ KOV-is puudub sotsiaalpedagoog ja eripedagoog ▶ koordineerimata tööjaotus lastekaitsetöötaja ja sotsiaalhoolekandespetsialisti vahel 	
E5.2 Ennetustegevust ja laste ja perede jälgimist toetatakse läbi laiapõhjalise koostöövõrgustiku		3,0 (pigem hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ noorte sotsiaalse tõrjutuse ennetamise projekti läbiviimine ▶ Noortekeskuse Tugila olemasolu 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ennetustöö võiks olla laiapõhjalisem 	
E5.3 Erinevate valdkondade esindajate vahel toimub juhtumipõhine koostöö		4,0 (väga hea)
Tugevused	Nõrkused	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ erinevate spetsialistide vahel toimib tihedat koostööd ▶ toimub juhtumipõhine koostöö 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ organisatsioonidevaheline koostöö on pigem suuline ja toimib harjumuspäraste ühenduste vahel 	

Lisa: Tulemused eesmärkide kaupa

NR	EESMÄRK / INDIKAATOR	HINNANG
E1	Lastele ja peredele on loodud ennetustegevuste ja varase märkamise toimiv süsteem	3,7
E1.1	Lapsele ja perele on kättesaadavad teenused, mis aitavad hoida lapse tervist	4,0
i1.1.1	Esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavus	4,0
i1.1.2	Eelkooliealiste laste tervise jälgimine	4,0
i1.1.3	Koolilaste tervise ülevaatused	4,0
E1.2	Rakendatakse laste riskikäitumise vältimisele ja tervise hoidmisele suunatud ennetustegevusi	4,0
i1.2.1	Nõustamisteenuste kättesaadavus vajaduse ilmnemisel	3,8
i1.2.2	Õnnetusjuhtumid	4,0
i1.2.3	Laste liiklusohutuse alane ennetustöö	4,0
i1.2.4	Laste tuleohutuse alane ennetustöö	4,0
i1.2.5	Laste surmad	4,0
E1.3	Toetatakse positiivset vanemlust	3,3
i1.3.1	Töö lapseootel ja lapsi omavate peredega	4,0
i1.3.2	Vanemlust toetavad programmid	3,0
i1.3.3	Vanemlike oskuste hindamine ja toetamine	3,0
i1.3.4	Perevägivalga ennetamine	3,0
E2	Lastele on tagatud mitmekülgset arengut toetavad võimalused	3,9
E2.1	Kõikidele lastele on loodud võimalused omandada alus- ja põhiharidus, soovijatele on kättesaadav kesk- ja kutseharidus	4,0
i2.1.2	Alushariduses ja lastehoius osalevad lapsed	4,0
i2.1.3	Keskhariduse tasemel õppurite jagunemine üldkeskhariduse ja kutsekeskhariduse vahel	4,0
i2.1.4	Koolikohustuse täitmine	4,0
i2.1.5	Hariduslike erivajadustega (HEV) laste osalemine formaalhariduses	4,0
i2.1.6	Erikoolides käivad lapsed	4,0
E2.2	Lastele on loodud mitmekülgset mitteformaalse õppimise võimalused ning tingimused osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks	4,0
i2.2.1	Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks	4,0
E2.3	Tagatud on hariduse omandamist toetavad teenused	3,8
i2.3.1	Hariduslikud tugiteenused	3,5
i2.3.2	Koolitranspordi korraldus	4,0
E3	Loodud on võimalused laste ja perede sotsiaalse kaitstuse tagamiseks ja probleemidega tegelemiseks	3,4
E3.1	Lapsed ja pered on sotsiaalselt kaitstud (sh sotsiaaltoetused ja -teenused)	3,8
i3.1.1	Kohalikud sotsiaaltoetused- ja teenused lastega peredele	3,8
E3.2	Abivajavatele lastele on loodud võimalused probleemidega toimetulekuks	3,0

i3.2.1	Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed	3,0
i3.2.2	Puudega ja psüühikahäiretega (sh käitumishäiretega) laste toetamine	3,0
i3.2.3	Väärkoheldud lastele suunatud tugi	3,0
i3.2.4	Hädaohus olevate laste toetamine (sh kriisiabi)	3,0
i3.2.5	Süütegusid toime pannud lastele toe pakkumine	3,0
i3.2.6	Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse kättesaadavuse tagamine	3,0
i3.2.7	Lastega leibkondade eluruumide elamistingimused	3,0
i3.2.8	Näljas olevad lapsed	3,0
i3.2.9	Lapse emotsionaalsete vajadustega tegelemine ja arvestamine	3,0
E4	Elukeskkond on turvaline ning laste ja perede heaolu toetav	3,4
E4.1	KOV-i tegevus laste heaolu tagamisel on läbimõeldud ja laste huvidest lähtuv	3,3
i4.1.1	Laste ja perede heaolu tagamise, tegevuste planeerimise ja nende rakendamise mõju hindamise käsitlemine KOV-i arengukavas	3,0
i4.1.2	Kvaliteedihindamiste läbiviimine KOV-is	4,0
i4.1.3	Laste ja perede toetamiseks vajalike eelduste ja tingimuste (sh huve ja rahulolu) hindamine	3,0
E4.2	Lastele on tagatud turvaline elukeskkond (nt asutused ja avalik ruum on tervislikud ja turvalised, loodud on võimalused erivajadustega inimestele, lastega töötavad inimesed oskavad turvalisust tagada jne)	3,5
i4.2.1	Jalgsi ja jalgrattaga liiklemismugavus	4,0
i4.2.2	Kohalik kultuurielu	4,0
i4.2.3	Korrastatud rohealad	4,0
i4.2.4	Liiklusohutus lasteasutuste ümber	4,0
i4.2.5	Mängu- ja spordiväljakud	3,0
i4.2.6	Veekogude ohutus	3,0
i4.2.7	Alkoholi tarvitamist mõjutav elukeskkond	3,0
i4.2.8	Suitsetamist mõjutav elukeskkond	3,0
i4.2.9	Süütegude ennetamine ja kahjude vähendamine	3,0
i4.2.11	Tervislikku toitumist soosiv elukeskkond	4,0
i4.2.12	Kehalist aktiivsust soosiv elukeskkond	4,0
i4.2.13	Avalike ruumide ligipääsetavus	3,0
E5	Laste ja perede heaolu tagamine toimub kvalifitseeritud spetsialistide poolt ja erinevate valdkondade koostöös	3,6
E5.1	Laste ja perede heaolu tagamisega tegelevad kvalifitseeritud spetsialistid	3,8
i5.1.1	Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon	4,0
i5.1.2	Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon	3,0
i5.1.3	Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)	4,0
i5.1.4	Lastega töötavate spetsialistide kaasamine KOV-i otsustusprotsessidesse	4,0
E5.2	Ennetustegevust ja laste ja perede jälgimist toetatakse läbi laiapõhjalise koostöövõrgustiku	3,0
i5.2.1	Laste ja noorte juhtumitöö võrgustikud	3,0
E5.3	Erinevate valdkondade esindajate vahel toimub juhtumipõhine koostöö	4,0
i5.3.1	Erinevate valdkondade esindajate vahel toimub juhtumipõhine koostöö	4,0